

Orð og efni.

—x—

I.

Löng og klaufaleg orð eru kostnaðarsöm. Þau eyða að óþörfu, vinnu, pappír, bleki, prentsvertu o. fl. Af því tagi er orðið köfnunarefni (Nitrogenium). Mætti í þess stað hafa orðið kæfi. Svíar kalla efnið Nitrogenium qvæfve, og mun það vera sama orðið og kvef. En í stað orðsins súrefni (oxygenium) mætti hafa týri, leitt af fúrr, eldur. Fýrga væri þá sama sem að oxydera, en oxyd hétu fýrgi, oxydul fýrgli. En það afbrigði þris, sem nefnt er ozon, mætti kalla ilmi. Af því stafar sjávarilmurinn sem finna má leggja inn yfir bæinn stundum, jafnvel ennþá. Ilmi er einnig í skógarlofti og inni við jökla.

II.

Í efnafræðibókum má lesa að fýrið sé litarlaus lofttegund. En eg hygg að það sé blátt á lit, þó að ekki sjáist sá litur fyr en horft er í gegnum mikið af því. Er sá litur hinn fegursti, því að himinbláinn er litur fýrisins, og fjöllin eru blá, af því að horft er í gegnum blátt efni. Hvergi hefi eg séð eins blá fjöll og á Grænlandi, inni við jökulinn mikla, og stafar líklega af því, að þar sé óvanalega mikið af ilmi (ozon) í andrúmsloftinu, en ilmið nokkru blárra en vanalegt fýri. Nafnið Bláskóga mætti, ef til vill, einnig rekja þangað. Fornmenn voru glöggskygnir mjög á landslag og sveitarfegurð, eins og örnefni þau sem þeir gáfu, bera ljóslega vott um, og kynni þeim að hafa virst í bláasta lagi við Þingvallavatn. En orsök þess sú, að yfir vatninu og umhverfis, sé loft í ilmaðra lagi.

12. sept.

Helgi Pjeturss.

Vísis 14 sept. 1930